

Handhavingsarrangement

2016 – 2019

Belastingdienst – Openbaar Ministerie

Handhavingsarrangement OM/BD 2016 – 2019

Vooraf

De Belastingdienst en het Openbaar Ministerie (OM) hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de (strafrechtelijke) handhaving van de fiscale, financiële en economische wet- en regelgeving. In dit meerjarige handhavingsarrangement, dat een looptijd kent voor de jaren 2016-2019, wordt aan deze verantwoordelijkheid invulling gegeven.

Dit handhavingsarrangement is als volgt opgebouwd:

- Het eerste hoofdstuk bevat generieke beleidsafspraken die gelden voor alle vier de bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en);
- Het tweede hoofdstuk bevat generieke procesafspraken die gelden voor alle vier de BOD'en;
- Het derde hoofdstuk gaat in de ontwikkelingen bij de FIOD en in zijn omgeving en bevat enkele meerjarenafspraken welke specifiek gelden tussen de FIOD en het OM.
- Het vierde en laatste hoofdstuk betreft een korte omschrijving van de prioritaire thema's en aandachtsgebieden en een verdeling van de totaal ter beschikking staande opsporingscapaciteit. Dit hoofdstuk wordt jaarlijks geactualiseerd en bevat zowel kwantitatieve als kwalitatieve afspraken.

Hoofdstuk 1: Algemeen

1.1. Ambitie

Opsporingsinstanties en het OM worden geconfronteerd met een veelheid aan strafbare feiten. Binnen het werkveld van de Bijzondere Opsporingsdiensten (BOD'en) gaat het daarbij bijna altijd over ondermijnende criminaliteit, dat wil zeggen criminaliteit die meestal minder zichtbaar is, maar die (al dan niet op termijn) ontwrichtend is voor de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan corruptie, belastingfraude, uitkeringsfraude, voedsel fraude en/of witwassen. Het ontwrichtende karakter van dit type criminaliteit komt doordat maatschappelijke structuren worden aangetast door een verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld, of doordat strafbare feiten worden gepleegd door de (top van) de bovenwereld. Kenmerk van deze zaken is dat ze vaak in georganiseerd verband worden gepleegd en dat er (dikwijls zo niet altijd) grote financiële belangen mee zijn gemoeid.

Het te behalen effect staat voorop in de bestrijding van deze criminaliteitsvormen. Per zaak/fenomeen kan duidelijk gemaakt worden welk effect wordt nagestreefd met de inzet van het strafrecht. Om te bepalen of een zaak effectvol is kan daarbij gekeken worden naar een aantal (niet limitatieve) factoren, zoals

- de vraag of een strafrechtelijke interventie ook zal leiden tot een daadwerkelijke straf, of
- er crimineel vermogen kan worden afgepakt, of
- door een strafrechtelijke aanpak media-aandacht gegenereerd kan worden voor een bepaald fenomeen, of
- dat een strafrechtelijke aanpak de aanjager of ondersteuner kan zijn van een bredere aanpak.

In het verlengde van het eerder genoemde effect staat in de bestrijding van de (ondermijnende) criminaliteit tevens de integrale aanpak centraal. Dit houdt in dat alle betrokken partijen in een domein (zoals toezichthouders, opsporing & vervolging, wetgevers) gezamenlijk een probleem benaderen en vanuit de kennis & kunde van allen – c.q. vanuit de integraliteit – komen tot een effectieve interventiestrategie. Verschillende interventiestrategieën (zoals bestuurlijke, fiscale en/of strafrechtelijke interventies) worden binnen deze aanpak slim gecombineerd. Daarbij is er speciale aandacht voor het afpakken van crimineel vermogen als effectieve en noodzakelijke interventie. Integrale interventiestrategieën zorgen ervoor dat criminaliteit effectvol wordt bestreden. Het werken vanuit een probleem- en/of persoonsgerichte aanpak sluit daar nauw bij aan.

1.2. Inzet van het strafrecht

Het strafrecht wordt gezien als een instrument dat in verbinding staat met andere vormen van handhaving. De inzet van het strafrecht wordt beoordeeld op effectiviteit in relatie tot de inzet van andere instrumenten en kan naast bestuurlijke interventies ingezet worden. Zo wordt de inzet van het strafrecht als *optimum remedium* gehanteerd om maatschappelijke belangen te beschermen en te borgen. Met *optimum remedium* wordt daarmee bedoeld dat het strafrecht daar wordt ingezet waar het effect kan sorteren. Naast het strafrecht en het bestuursrecht kan ook het civielrecht worden ingezet door private partijen, bijvoorbeeld om het belang van het slachtoffer te behartigen.

Bij de inzet van het strafrecht is een integrale aanpak uitgangspunt. De keuze voor bestuurs- dan wel strafrecht wordt genomen op basis van een afweging waarbij het te verwachten effect van bestuursrechtelijke of strafrechtelijke afdoening nadrukkelijk wordt beoordeeld. Het strafrecht zal

steeds meer worden ingezet ter ondersteuning van en in wisselwerking met het toezicht, en waar mogelijk private partijen zoals beroepsgroepen, om zo de rechtshandhaving te stimuleren en naleving te bevorderen. Daarnaast kan het strafrecht, binnen de wettelijke kaders, ingezet worden om andere ketenpartners te helpen bij hun eigen interventie. Naast de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit, waarbij informatie zoveel mogelijk voorafgaand aan de interventie met partners wordt gedeeld, kunnen er ook zaken zijn waarbij het noodzakelijk is om eerst een strafrechtelijk onderzoek uit te voeren. De resultaten worden gedeeld met ketenpartners zo snel als het belang van het onderzoek het toestaat.

1.3. Samenwerking

OM en BOD'en werken allen sterk samen. Deze samenwerking is noodzakelijk om effectieve criminaliteitsbestrijding mogelijk te maken en om uitvoering te geven aan de wens van integraliteit. De goede samenwerking uit zich onder meer in de samenwerking binnen het Platform Bijzondere Opsporingsdiensten (Platform BOD'en). Dit Platform heeft als doelstelling om de strategische, tactische en operationele samenwerking te bevorderen, zowel onderling als met ketenpartners. Dit met het oog op het te behalen effect van onze zaken en het borgen van de integraliteit van onze aanpakken. De samenwerking richt zich verder op de kwaliteit van de opsporing, het uitwisselen van informatie, het gezamenlijk uitvoeren van opsporingsonderzoeken, de gemeenschappelijke ontwikkeling van beleid en opleidingen en een gecombineerde intelligence-agenda. In het Platform wordt verder ook gezamenlijk beleid gemaakt en worden ervaringen uitgewisseld.

Naast de BOD'en zijn ook de Nationale Politie, de Rijksrecherche en de Koninklijke Marechaussee aangesloten. Criminaliteit is immers domeinoverschrijdend. Genoemde drie partijen beschikken in voorkomende gevallen over waardevolle kennis en kunde in de bestrijding van de criminaliteit waar de BOD'en zich (mede) op richten. De noodzaak van een goede samenwerking met deze partijen is daarmee evident. Deze samenwerking is wederkerig. De BOD'en beschikken immers evenzeer over kennis en kunde die in voorkomende gevallen voor de andere opsporingsdiensten van belang is, zoals bijvoorbeeld financieel-economische en/of specialistische kennis.

Fraudebestrijding en de bestrijding van milieucriminaliteit wordt uitdrukkelijk gezien als een gezamenlijke opgave, waarbij zoveel als mogelijk gebruik wordt gemaakt van elkaars instrumenten, expertise en mogelijkheden. Het Platform heeft een sterke focus op een intensivering van de operationele samenwerking. Vanuit het Platform worden bestaande samenwerkingsinitiatieven uitgewerkt en nieuwe samenwerkingsthema's gegenereerd ten behoeve van onderlinge samenwerking maar ook ten behoeve van samenwerking met de politie. Waar nodig worden gezamenlijke onderzoeken op gemeenschappelijke thema's uitgevoerd.

Naast samenwerking in de opsporingsketen spannen het OM en de BOD'en zich in om (verdere) samenwerking te zoeken met andere partners. Fraudebestrijding en de bestrijding van milieucriminaliteit is breder dan alleen opsporing en vervolging. Toezichthouders verwerven steeds meer kennis en kunde om fraude te detecteren en waar mogelijk bestuursrechtelijk aan te pakken. Vanuit de opsporingsketen worden de toezichthouders betrokken bij de fraudebestrijding en worden gesignaleerde risico's gemeld. Daarnaast wordt, waar gepast en effectief, gewerkt binnen het verband van publiek-private samenwerking (PPS). Private partijen kunnen in sommige situaties van

belang zijn in de aanpak van fraude. PPS is een belangrijk middel om de private partijen te betrekken bij fraudebestrijding. De onafhankelijkheid van de opsporingsdienst blijft daarbij wel aanwezig.

1.4. Internationaal

Een groot deel van de zaken die door de BOD'en wordt opgespoord, kenmerkt zich onder ander door hun internationale karakter ervan. Georganiseerde criminaliteit trekt zich weinig aan van regio- of landsgrenzen. De partijen spannen zich in om internationale partners te betrekken bij hun aanpak. Waar gepast wordt onderzocht of internationaal gegevens uitgewisseld kunnen worden. De BOD'en en het OM leveren een belangrijke bijdrage aan de aanpak van (internationale) criminele samenwerkingsverbanden die actief zijn in de sfeer van financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen, milieucriminaliteit en arbeidsuitbuiting.

1.5. Sturen en wegen

De zaken van het OM en de BOD'en betreffen vaak zgn. 'haalzaken', dat wil zeggen zaken waarbij partijen een zekere mate van vrije beleidsruimte hebben bij het bepalen welke zaken of signalen al dan niet strafrechtelijk worden opgepakt. Dat laat onverlet dat het aantal zaken dat opgepakt kan worden groter is dan de capaciteit die beschikbaar is bij het OM en de BOD'en. Dit betekent dat partijen altijd een gedegen selectie maken welke zaken men wel of niet strafrechtelijk wil oppakken en waarom.

Het te behalen effect staat voorop in de weging of een zaak al dan niet strafrechtelijk wordt opgepakt. 'Effect' betekent daarbij niet altijd 'groot(s)' of 'meeslepend'. Een kleine of snel af te doene zaak kan evenzeer effectvol zijn, bijvoorbeeld vanwege snel ingrijpen of een maatschappelijk belang. Van belang is dus niet de grootte, maar de impact die een zaak heeft. Bij de weging van zaken wordt ook stil gestaan bij de vraag of er met andere partners samengewerkt kan worden om het gewenste effect te behalen en/of er andere partners zijn die in staat zijn om effectiever te kunnen interveniëren.

Naast weging is ook sturing van belang. Gelet op de beperkte capaciteit die OM en BOD'en hebben dient er effectief te worden omgesprongen met de beschikbare middelen. Het 'weglekken' van uren dient te worden voorkomen, al was het maar omdat deze weggelekte uren ten koste gaan van andere zaken. Sturing houdt enerzijds in dat bij de intake van zaken (op hoofdlijnen) wordt aangegeven binnen welke kaders een zaak dient te worden opgepakt, terwijl anderzijds een belangrijk element van sturing is het tijdens de fasen van opsporing en vervolging zicht houden op de voortgang van zaken.

1.6. Digitalisering

Onze samenleving digitaliseert steeds meer, een trend die alleen maar verder doorzet. De criminaliteit blijft niet achter in deze digitaliseringsslag. Veel nieuwe, gedigitaliseerde vormen van criminaliteit steken de kop op. Het gaat dan zowel om klassieke vormen van criminaliteit die nu digitaal worden gefaciliteerd (bijvoorbeeld illegale handel, fraude en oplichting gepleegd via het internet) als om nieuwe criminele activiteiten waarbij ICT behalve middel ook expliciet doelwit is (bijvoorbeeld hacking, DDOS-aanvallen en het manipuleren van computergestuurde data en systemen).

Het OM en de BOD'en investeren samen in expertise om deze vormen van criminaliteit aan te pakken en de kansen te benutten die digitaal rechercheren biedt. Aandacht is er daarbij ook voor de kennis en kunde die de BOD'en kunnen inbrengen in onderzoeken van andere opsporingsinstanties. Van financieel-economische expertise tot kennis van bijzondere wet- en regelgeving: de BOD'en hebben kennis en kunde in huis die de digitale onderzoeken van andere ketenpartners kunnen versterken.

Aandacht is er ook voor het fenomeen van de *Big Data*. Digitalisering maakt het mogelijk om grote hoeveelheden data te ontsluiten en gemakkelijk inzichtelijk te maken. Dit biedt kansen voor de opsporing en vervolging van bijna alle vormen van criminaliteit. Zeker op het terrein van de ondermijnende criminaliteit, een terrein dat zich doorgaans kenmerkt door grote netwerken en een veelvoud aan financiële transacties, biedt *Big Data* kansen. Met inachtneming van de (privacy)wetgeving spannen het OM en de BOD'en zich daarom in om het gebruik van *Big Data* een plaats te geven in onze onderzoeken, zowel in de selectie van zaken als in de onderzoeksfase zelf.

Een belangrijke partner ten aanzien van het gebruik van *Big Data* is de Infobox Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen (iCOV). Dit samenwerkingsverband, waaraan onder meer de BOD'en, de politie en het OM deelnemen, is gespecialiseerd in het uit grote sets *Big Data* destilleren van relevante onderzoeksinformatie. Waar nodig en/of wenselijk maken partners gebruik van de kennis en kunde van iCOV.

1.7. Intelligence: signaleren, interpreteren en agenderen

De BOD'en hebben unieke kennis over de specifieke beleidsterreinen waar zij de rechtsorde strafrechtelijk op handhaven. Om maatschappelijke problemen te kunnen detecteren, analyseren en duiden is een professionele intelligence-organisatie noodzakelijk. Dit betekent dat actief (inter)nationale trends en ontwikkelingen worden gevolgd en geïnterpreteerd op de gelegenheid voor en het risico op fraude.

Keuzes in de handhaving worden gemaakt op basis van kwalitatief goede informatie en worden inzichtelijk gemaakt door middel van intelligenceproducten. iCOV kan een rol spelen in het maken van deze intelligenceproducten. De benodigde intelligenceproducten worden in overleg tussen het Openbaar Ministerie en de BOD'en per jaar bepaald, waarbij afspraken worden gemaakt over het onderwerp, de soort analyse en een planning voor de oplevering van de intelligence producten. Deze afspraken worden vervolgens vastgelegd in de *Intelligence Agenda*, dat een dynamisch document is. De partners maken capaciteit vrij om de continue actualisatie van de *Intelligence Agenda* daarbij mogelijk te maken. De ambitie voor komende jaren is om de voorspellende waarde van deze intelligenceproducten verder te verhogen.

De *Intelligence Agenda* is in beginsel leidend voor de betrokken BOD en het OM voor het inwinnen van signalen en informatie. Een en ander laat onverlet dat er altijd ruimte is voor actuele zaken, waarbij onvoorziene situaties, los van de geprioriteerde onderwerpen, ook tot opsporing en vervolging kunnen leiden.

Naast het keuzeproces per bijzondere opsporingsdienst is het voor de effectiviteit van de (strafrechtelijke) handhaving ook van belang dat de informatie wordt gedeeld tussen de BOD'en. Dit is een belangrijk middel om tot betere inzichten, besluiten en opsporingsresultaten te komen. Het

analyseren van de verschillende *Intelligence Agenda's* van de vier BOD'en en het uit deze analyse halen van BOD overstijgende trends kan hier een belangrijke rol in spelen. Hierbij wordt waar mogelijk aansluiting gezocht bij de intelligenceprocessen van de politie, de Koninklijke Marechaussee en de Rijksrecherche. Dit met als doel om in de informatiefase al te komen tot een integraal beeld.

Intelligence is dynamisch en continu in beweging. Permanente innovatie is dus nodig. Voor het intelligence proces betekent innovatie onder meer dat geïnvesteerd wordt in nieuwe netwerken waar (inter)nationale en private partners deel van uitmaken. Zo kunnen nieuwe trends en fenomenen worden gesignaleerd en nader geduid worden.

1.8. Reflecterend toezicht: Leercirkel

Met het oog op het te bereiken effect is het van belang dat leerpunten en informatie uit de (strafrechtelijke) praktijk terugvloeit naar de bestuurlijk verantwoordelijken. Op die manier kunnen barrières worden opgeworpen in beleid, regelgeving, uitvoeringspraktijk en toezicht, waardoor gelegenhedenstructuren worden weggenomen. Een effectieve handhaving van wetgeving en de bescherming van publieke belangen zal uitsluitend kunnen worden geborgd indien de betrokken partijen leren van bevindingen van andere actoren, elkaar doorlopend voeden met informatie en daarover concrete afspraken maken.

In voorkomende gevallen kunnen de betreffende BOD en het Openbaar Ministerie al dan niet gezamenlijk een signaleringsbrief of een rapportage opstellen, waarbij op basis van ervaringen uit een opsporingsonderzoek aandacht gevraagd wordt voor structurele knelpunten en kwetsbaarheden in legale maatschappelijke processen. Tevens kan het worden gebruikt om een signaal door te geven aan het openbaar bestuur en/of de branche, opdat zij in staat wordt gesteld (bestuurlijke) maatregelen te treffen. Een dergelijke signaleringsbrief of bestuurlijke rapportage wordt in ieder geval gedeeld met het Openbaar Ministerie en ingebracht in het betreffende selectieoverleg. Daarnaast wordt de signaleringsbrief of de rapportage uitgezet in de gewenste bestuurlijke gremia. Waar het gaat om strafrechtelijke informatie beslist het OM of deze informatie vrijgegeven kan worden richting het bestuur.

1.9. Communicatie

Handhavingscommunicatie is een belangrijk strategisch instrument. Via handhavingscommunicatie laten de partners zien welke resultaten ze bereiken. Dit vergroot de transparantie rondom het werk van de partners, draagt bij aan normbevestigende werking van het strafrecht en onderstreept de rol van de partners ten aanzien van hun werkgebieden.

De te brengen boodschap rondom een opsporingsonderzoek wordt afgestemd tussen de relevante afdeling voorlichting van het Openbaar Ministerie en de betrokken afdeling(en) voorlichting van de relevante BOD/BOD'en.

1.10. Innovatief opsporen & vervolgen

De BOD'en en het OM werken samen aan het innoveren van opsporing en vervolging. Naast de klassieke wijze van opsporen zoeken de BOD'en en de partners in de keten naar manieren om op een nieuwe, effectieve wijze strafzaken af te doen. Deze innovatie kan in vele zaken gelegen zijn, van het

op andere wijze intaken van zaken, het toepassen van vernieuwde technieken tot het op nieuwe maatwerkwijze afdoen van onderzoeken.

Eén van deze manieren is het werken met zgn. '*fast lanes*', werkstromen waarin (onderdelen van) zaken versneld worden onderzocht en vervolgd. Een *fast lane* is een methodiek die zich richt op het via een korte klap afdoen van compacte misdrijven of onderdelen uit een grotere strafzaak. Doel van zo'n *fast lane* is om binnen een kort tijdsbestek het onderzoek af te ronden, waarbij daarna gelijk een afdoeningsbeslissing volgt en de zaak direct wordt ingepland voor een zitting. Dit type zaken zijn zittingswaardige zaken, waarmee door het snelle ingrijpen op een voorspoedige wijze effect kan worden behaald.

Hoofdstuk 2: Procesafspraken

2.1. Procesafspraken

Uitgangspunt voor het maken van onderstaande procesafspraken is het in samenwerking met partners binnen de keten bereiken van maatschappelijk effect van vervolging. Door het sturen op strafrechtelijke sancties draagt het strafrecht bij aan een veiligere en rechtvaardigere samenleving.

2.1.1. Algemeen

- In het periodiek overleg tussen [] van het Functioneel Parket, [] Belastingdienst en [] FIOD ('de driehoek') wordt de algehele voortgang van het handhavingsarrangement besproken.
- Tussen het FP en de BOD'en vindt op regelmatige basis afstemming plaats ter controle van het zaaksbestand en ter uitwisseling van relevante bedrijfsinformatie over de opsporingsonderzoeken.
- Tenminste 80% van alle door de BOD'en bij het FP ingediende processen-verbaal leidt tot een rechterlijke uitspraak, een opgelegde strafbeschikking of een geaccepteerde transactie.
- Van de inspectie-processen-verbaal (niet vastgelegd in ZOZ; 'standaard-zaken' FP) wordt minimaal 80% binnen 90 dagen na 'datum ontvangst pv' beoordeeld ('eerste beoordeling') door het FP.
- Van de door de BOD'en aangeleverde standaardprocessen-verbaal zal het OM 80% binnen 3 maanden na ontvangst beoordeeld hebben.

2.1.2. Sturen en wegen

- Naast de weging van zaken is er aandacht voor de sturing van zaken. Deze sturing heeft zowel betrekking op de opsporings- als op de vervolgingsfase. Hiertoe worden de intakegremia omgevormd tot Stuur- en Weegploegen (SWP's). Gemonitord in deze SWP's worden onder meer het effect van de zaken die we doen en de doorlooptijden van onze zaken.
- Om sturing mogelijk te maken, leveren de FIOD en het FP per SWP de relevante sturingsinformatie aan.

2.1.3. Voortgangsbewaking en evaluatie

- Het Functioneel Parket koppelt de afdoeningsresultaten in eerste aanleg terug naar de betrokken BOD en andere betrokken partners. Het Functioneel Parket spant zich in om deze afdoeningsresultaten in hoger beroep en cassatie ook terug te koppelen. De algemene afdoeningsresultaten en individuele strafzaken die tot onoplosbare knelpunten tussen beide partijen leiden, worden in het overleg tussen [] van de betrokken BOD en [] van het Functioneel Parket besproken. De betrokken BOD legt de voortgang van de onderzoeken vast tot en met de datum waarop het proces-verbaal wordt ingezonden. Het Functioneel Parket houdt na ontvangst van het proces-verbaal de voortgang bij van al wat van belang is voor de op dat proces-verbaal gebaseerde strafza(a)k(en). De betrokken BOD en het Functioneel Parket zorgen ervoor dat deze voortgangsgegevens elke vier maanden aan elkaar ter beschikking worden gesteld.
- Het parketnummer is de unieke identificatie als basis voor communicatie, gegevensuitwisseling en monitor- en meetproces. Zodra voor een onderzoek een parketnummer bekend is, wordt dit door het Functioneel Parket doorgegeven aan de betreffende opsporingsinstantie. Die legt dat parketnummer direct vast in het/de eigen registratiesyste(m)en(en). Daarna wordt over dat

onderzoek c.q. die zaak nog uitsluitend gecommuniceerd (in de breedste zin des woords) aan de hand van dat parketnummer. Hierbij wordt aangehouden dat één onderzoek (met één of meerdere verdachten) resulteert in één eind-proces-verbaal, dat leidt tot één of (in geval van meerdere verdachten) meerdere parketnummers ('zaken').

2.2. Afpakken

De criminaliteit die op het terrein ligt van het Functioneel Parket en de BOD'en is doorgaans *money driven*. Normen worden overtreden met het oog op financieel gewin; de negatieve effecten van het eigen handelen zijn ondergeschikt aan de snelle winst die gemaakt kan worden door de wet te overtreden. Gelet hierop is afpakken een belangrijk onderdeel van de aanpak van het Functioneel Parket en de BOD'en bij het bestrijden van deze criminaliteitsvormen. Door de criminele winst te ontnemen wordt de overtreder geraakt daar waar het pijn doet. Afpakken is daarmee een effectieve interventie, één die tevens een sterk afschrikwekkende werking heeft.

Het OM en de BOD'en spreken het volgende af om afpakken blijvend onder de aandacht te houden:

- In elk onderzoek wordt het afpakken van crimineel vermogen als een vast onderdeel gezien. Er wordt telkens een antwoord gegeven op de "7 W's"¹. Om te komen tot het afpakken van vermogen overleggen FP en BOD'en in elk onderzoek over welk vermogen op welke wijze (het beste) kan worden afgepakt. Hierbij is er ook oog voor de afpakmogelijkheden die andere ketenpartners hebben.
- Elk (pre)weegdocument en elk projectplan bevat een adequate afpakparagraaf.
- Tijdens een strafrechtelijk onderzoek worden de afpakmogelijkheden zoveel als mogelijk breed beoordeeld, zowel vanuit strafrechtelijke als bestuurlijke optiek.

Daarnaast zetten het OM en de BOD'en de sinds 2012 gemaakte kwantitatieve afpakafspraken voort. Deze meerjarenafspraken lopen tot en met 2018. Dat betekent dat partijen in 2018 zullen bepalen hoe er verder geacteerd dient te worden ten aanzien van afpakken. De doelstellingen tot en met 2018 zijn als volgt:

1. Gezamenlijke (minimum) beslagdoelstelling per jaar: € 52.350.000. Verdeeld over de vier BOD'en leidt dit tot de volgende verdeling:

BOD	€ In mln	2015	2016	2017	2018
FIOD	€	31,992	31,992	31,992	31,992
ILT/IOD	€	4,362	4,362	4,362	4,362
ISZW/DO	€	7,271	7,271	7,271	7,271
NVWA-IOD	€	8,725	8,725	8,725	8,725
Totaal	€	52,350	52,350	52,350	52,350

2. De gezamenlijke (minimale) incassodoelstelling per jaar:

BOD	€	2015	2016	2017	2018
-----	---	------	------	------	------

¹1. Wie is / zijn de verdachten?
2. Wat zijn delicten?
3. Waar is het vermogen?
4. Welke afpakmethodes worden er toe toegepast?
5. Wanneer kunnen we jacht maken op dit afpaknummer (en) (in het kader van reëelheidsdoel)?
6. Welke wijze van beslag?
7. Wanneer leg je beslag?

	X 1.000				
BOD	€	16,476	17,776	19,076	19,701

Verdeeld over de vier BOD'en leidt dit tot de volgende verdeling:

BOD	€ In mln	2015	2016	2017	2018
FIOD	€	10,069	10,863	11,658	12,039
ILT/IOD	€	1,373	1,481	1,590	1,642
ISZW/DO	€	2,288	2,469	2,649	2,736
NVWA-IOD	€	2,746	2,963	3,179	3,284
Totaal	€	16,476	17,776	19,076	19,701

Hoofdstuk 3: Ontwikkelingen

Het denken en doen in de fraudebestrijding spitst zich steeds meer toe op innovatie in de opsporing. Mede onder invloed van toenemende internationalisering en digitalisering van fraude en criminaliteit verkennen we nieuwe mogelijkheden om een zo groot mogelijk effect te verkrijgen met de ter beschikking staande middelen. Effectieve bestrijding van fraude/criminaliteit is afhankelijk van de mate waarin de handhavende en vervolgende organisaties erin slagen de krachten te bundelen. Kernbegrippen zijn: samenwerking, innovatie en informatie/intelligence.

3.1. Wat betekent dit voor de FIOD en het OM?

De FIOD en het OM ontwikkelen zich in snel tempo, evenals hun omgeving. Beide willen transparant zijn, omgevingsgericht werken, zichtbaar effect bereiken en een toonaangevend zijn, zowel qua expertise als in technologische zin. Het strafrecht wordt daarbij gebruikt als *optimum remedium*, dat wil zeggen daar waar het effect kan sorteren.

De FIOD is onderdeel van de Belastingdienst. Binnen het concern van de Belastingdienst heeft de FIOD ruimte voor een eigen ontwikkeling die past bij de aard van een opsporingsdienst. De FIOD opereert als de bijzondere opsporingsdienst (BOD) van het ministerie van Financiën en verzorgt daarnaast de opsporing op beleidsterreinen van verschillende andere ministeries.

3.1.1 Van afstemmen naar samenwerken

Samenwerken is voor de FIOD en voor het OM een belangrijk element. De actieve samenwerking in het verband van het Platform BOD'en werd reeds genoemd. Daarnaast participeren de FIOD en het OM in diverse andere samenwerkingsverbanden en trekken daarbij vaak samen op met Belastingen, Toeslagen en Douane. Informatieposities worden waar mogelijk gedeeld en versterkt, operationele samenwerking wordt verstevigd. Voorbeelden daarvan zijn ICOV, het FEC, de RIEC's, de CT infobox en deelname aan de aanpak van ondermijning in het zuiden. Een belangrijk samenwerkingsverband is natuurlijk het Anti Money Laundering Centre (AMLC), waarin alle relevante spelers op het gebied van de bestrijding van witwassen bijeen worden gebracht.

Maatschappelijke en technologische veranderingen maken dat samenwerkingsverbanden voortdurend aan verandering onderhevig zijn. De FIOD speelt daarop in vanuit een heldere strategie, waarin de focus is gericht op flexibiliteit en behalen van het beste effect. We zien steeds vaker initiatieven in de private sector die gericht zijn op kennis delen en van elkaar leren. De FIOD zal daarin participeren, waar mogelijk en waar kansrijk. Er zijn ook vele initiatieven vanuit de FIOD zelf, denk aan het project trendwatching, de inzet van OSINT (Open Source Technology) in onderzoeken en het Twitter-account van de FIOD.

3.1.2 Van incident naar impact

De inzet bij de samenwerking in de keten is erop gericht om te komen tot een impactvolle aanpak van de fraudebestrijding. Daarbij is een proactieve benadering onontbeerlijk. We reageren niet louter op incidenten of op zaken die zich aandienen, maar we kiezen voor een themagerichte en vooral integrale werkwijze. Hierbij hoort ook het benutten van andere wijzen van aanpak en afdoening.

Daarbij worden methodes beproefd die een breder effect sorteren. Bijvoorbeeld door het aanpakken van een facilitator kunnen effecten worden verkregen binnen een sector die veel verder gaat dan

alleen de facilitator zelf. Er komen wellicht nieuwe onderzoeken uit voort en er is mogelijk een preventief uitstralingseffect. Door een project als debet/creditcards wordt in nauwe samenwerking met toezicht een nieuwe methode gebruikt om onverklaarbaar vermogen in beeld te brengen en aan te pakken. Een nieuwe werkwijze is om samen met FIOD, het OM en een bedrijf dat met fraude is geconfronteerd, te kijken welke feiten strafrechtelijk worden vervolgd en welke civiele actie door het bedrijf kan worden ondernomen tegen de fraudeur. Kortom, we zoeken naar een zo groot mogelijk effect met zo efficiënt mogelijke inzet van dure opsporingscapaciteit. Dit wordt onder meer gerealiseerd door het verwerven van zaken via centrale intake en door het programmatisch/thematisch borgen van kennis & kunde bij het FP. Bij de verwerving van zaken staat voorop dat gekeken wordt naar het mogelijk te bereiken (maatschappelijk) effect. Dit effect kan zowel gelegen zijn in grote zaken als in kleine, overzichtelijke dossiers.

Bovendien zal het gebruik van ervaringen uit opsporingsonderzoeken ten behoeve van wet- en regelgeving en -waar van toepassing- toezicht worden gestimuleerd. Bij de daaruit voortvloeiende rapportages of signaleringen en het gebruik ervan worden de relevante partijen betrokken.

3.1.3 Van persbericht naar communicatie

Communicatie wordt gebruikt om fraudebestrijding en compliance te bevorderen. De vernieuwende aanpak zoals hierboven genoemd vereist een gedegen mediastrategie om de effecten van het optreden van de FIOD en het OM verder te versterken. Communicatie als onderdeel van de handhavingsstrategie.

Goede ervaringen zijn opgedaan met “de week van” (voorbeelden waren “de week van IE en van faillissementsfraude, etc). In het tijdsbestek van een week wordt een bepaald fraudefenomeen integraal aangepakt waarbij actief media-aandacht wordt ingezet. Deze aanpak zal de komende jaren verder worden ontwikkeld en gebruikt.

Trendwatching wordt ingezet om nieuwe fraudefenomenen en ontwikkelingen in de maatschappij te ontdekken. Dit past in het beleid om burgers en bedrijven meer te betrekken in de fraudebestrijding. Hierbij worden social media ingezet en is FIOD.nl on line gegaan.

Persvoorlichting: Vanaf 2016 krijgt de FIOD een eigen persvoorlichter. Dit biedt kansen om de mediastrategie verder te ontwikkelen.

3.1.4 Van internationaal naar internationaler

Fraude heeft bijna altijd een grensoverschrijdend karakter. Globalisering en snelle technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat er steeds meer mogelijkheden ontstaan voor fraude en voor het maskeren ervan.

De FIOD en het OM hebben een traditie van veelvuldige internationale contacten. Met de ons omringende landen (zoals België, Duitsland, VK en Frankrijk) is regelmatig beleidsmatig en operationeel overleg, met een verscheidenheid aan landen is operationeel contact en beide organisaties zijn actief in multilateraal kader (VN/INCB, OESO, WDO, etc). De FIOD en het OM nemen bijvoorbeeld deel aan verschillende multilaterale activiteiten in het kader van de OESO (bestrijding van witwassen en corruptie), de VN (precursoren), CARIN (afpakken) en natuurlijk in Europees

verband

(Europol/Empact).

Tijdens een door de FIOD en de OESO georganiseerde conferentie van het Forum of Heads of Tax Crime Investigations (september 2015) is een aantal onderwerpen vastgesteld ter bevordering van de internationale samenwerking in de opsporing, waarbij enkele deelnemende landen de verantwoordelijkheid hebben genomen om daaraan internationaal nadere uitwerking te geven. De FIOD is als trekker verantwoordelijk voor snelle internationale data-matching. Hierbij zijn 15 landen aangesloten. Het doel is om -naar analogie van het bestaande FIU net- een 'investigation net' op te zetten.

3.1.5 Van beter naar best: innovatie

De snel veranderende wereld wordt gekenmerkt door steeds grotere volumes en variëteiten aan data. Bij de ontsluiting van al die data is inzet van nieuwe informatietechnologie onontbeerlijk. Dat vraagt een andere manier van denken en andere werkwijzen. Er is binnen de FIOD een programma ontwikkeld dat is opgebouwd uit een aantal componenten:

1. Efficiënte inzet van bestaande en ontwikkeling van nieuwe IT hulpmiddelen
2. Bevorderen van een lerende organisatie. Ontwikkeling van competenties van medewerkers en delen van kennis en ervaringen.
3. Bijeenbrengen van relevante data en informatie op zodanige wijze dat verwerking van grote volumes snel kan worden gerealiseerd en binnen gestelde (vaak korte) termijnen kan worden doorzocht.
4. Het ontsluiten de juiste verbanden uit een veelheid aan databestanden met focus op het proactief inschatten van risico's door middel van analytics en intelligence.

3.2. Ontwikkelingen toezichthouders

De toezichthouders zijn belangrijke partners in de keten. Voor alle toezichthouders geldt dat steeds meer risicogestuurd toezicht wordt gehouden. Door risicoanalyse bepalen welke thema's relevant zijn. Daardoor kunnen thema's ook sneller wisselen en is de samenwerking aan de voorkant onontbeerlijk.

3.2.1. Belastingdienst/Belastingen

Binnen de Belastingdienst is een investeringsagenda opgesteld die ertoe leidt dat de Belastingdienst adequaat blijft inspelen op de maatschappelijke en technische vernieuwingen en daarmee toekomstbestendig is. Belangrijke pijlers in die agenda zijn data-analyse en informatiegestuurd toezicht. Met behulp daarvan wordt geborgd dat burger en bedrijf de behandeling krijgt die hij verdient. In totaal wordt gewerkt aan vijf verandergebieden:

- Modernisering van interactie met burgers en bedrijven
- Zorgen voor informatiegestuurd toezicht en inning
- Verbetering sturing, verantwoording en effectmeting
- Investeren in data & analytics
- ICT op orde

De Belastingdienst heeft voor het maken van keuzes in de handhaving reeds stappen gezet in het kwantitatief onderbouwen van nalevingtekorten bij burgers en bedrijven. Met de genoemde investeringen worden die initiatieven verder doorontwikkeld en is het streven om voor het gehele toezicht op basis van steekproefresultaten een inzicht in de nalevingtekorten te kunnen geven, waarmee een basis wordt gevormd voor gerichte toezichtkeuzes.

De wijze van toezicht wordt bepaald op basis van handhavingsregie: het bewust kiezen welke instrumenten, in welke combinatie en met welke diepgang worden ingezet om in een bepaalde situatie verbetering in het nalevingsgedrag te bereiken. Vanuit het fiscale toezicht wordt fraudebestrijding gezien als het gezamenlijk opwerpen van barrières waarmee fraude zoveel mogelijk in aard en omvang wordt voorkomen, zo vroeg mogelijk gedetecteerd en zo effectief mogelijk wordt bestreden.

Er zijn in de jaarplannen 2016 van zowel MKB en PDB² zeer veel thema's benoemd waarvan er diverse een strafrechtparagraaf verdienen. Thema's die omgevingsgericht zullen worden aangepakt. Hierbij is wederom aandacht voor een centrale intake en voor het programmatisch/thematisch borgen van kennis & kunde. Bij de verwerving van zaken staat voorop dat gekeken wordt naar het mogelijk te bereiken (maatschappelijk) effect. Dit effect kan zowel gelegen zijn in grote zaken als in kleine, overzichtelijke dossiers.

Belangrijke thema's zijn: Veelplegers, Carrouselfraude OB, Windhappers, Systeemfraude IH, Debet-creditcards en andere casuïstiek uit VIB (vermogen in buitenland), subjectgerichte aanpak en facilitators. Carrouselfraude wordt door Belastingen beschouwd als onderdeel van het onderwerp systeemfraude.

3.2.2. Belastingdienst/Bureau Economische Handhaving (BEH)

BEH is een los van de fiscale processen gepositioneerde, landelijk werkende eenheid die belast is met opsporingstaken op het gebied van diverse economische wetgeving. BEH houdt zich bezig met het opsporen van overtredingen van:

- de verplichting tot openbaarmaking van de jaarrekening door rechtspersonen;
- de verplichting tot inschrijving in het handelsregister door rechtspersonen en ondernemingen;
- het verbod om tegen vergoeding te bemiddelen bij het tot stand brengen van een schuldregeling door niet-aangewezen schuldbemiddelaars.

BEH maakt vanwege deze overtredingen ongeveer 500 processen-verbaal op tegen naar verwachting 1.100 verdachten. Deze processen-verbaal worden ingezonden naar het Functioneel Parket in 's-Hertogenbosch.

Sinds 2013 heeft BEH ook opsporingstaken op het gebied van faillissementsfraude. Het gaat hierbij om minder complexe zaken zoals het niet voldoen aan de administratie- en/of de inlichtingenplicht. De onderzoeken faillissementsfraude (op jaarbasis ongeveer 15) worden ingesteld onder

Met opmerkingen Ingrijpen in door anderen aangeleverde tekst vind ik niet zo handig. Bovendien voegt het niks toe want deze passage staat ook al in het 'algemene' deel hierboven en geldt dus overal.

² Particulieren, Dienstverlening en Bezwaar

verantwoordelijkheid van de Arrondissementsparketten van het OM. De processen-verbaal worden ingezonden naar de betreffende Arrondissementsparketten.

3.2.3. Belastingdienst/Toeslagen

De fraudeaanpak bij Toeslagen is primair preventief. Preventie is belangrijk om mogelijkheden tot misbruik tot een minimum te beperken. Preventieve maatregelen zijn: effectiever (preventie levert eerder resultaat op dan sanctiëring en vervolging), efficiënter (preventie kost minder dan detectie en correctie achteraf) en klantvriendelijker (door preventie kunnen ongewenste gevolgen voor de burger worden voorkomen).

Door samenwerking met andere partijen binnen de overheid en met private partijen is Toeslagen in staat om preventief in te grijpen in plaats van repressief. Indien toch misbruik wordt gemaakt, werkt Toeslagen samen met andere instanties om data te analyseren en controles te combineren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van objectieve gegevens die worden geverifieerd en er worden frauderisicoanalyses uitgevoerd waarbij gebruik wordt gemaakt van bronbestanden van derden. Investerings in samenwerkingsverbanden en verdere ontwikkeling binnen Toeslagen van het toezicht, risicoclassificatie en toegenomen doelgroep kennis hebben ertoe geleid dat misbruik eerder gedetecteerd kan worden en daarmee beter kan worden bestreden.

Het strafrecht wordt ingezet in zaken met een grote maatschappelijke impact en specifieke (nieuwe) fenomenen. Intake vindt centraal plaats. Hierbij gaat het onder meer om georganiseerde fraude met kinderopvangtoeslag waarbij de houders van de kinderopvanginstelling of het gastouderbureau en de aanvragers van de kinderopvangtoeslag samen misbruik maken van de kinderopvangtoeslag. Daarnaast gaat het ook om fraude in georganiseerd verband met betrekking tot huur- en zorgtoeslag. Het strafrecht wordt ook ingezet in die gevallen waarbij het toezicht door Toeslagen wordt ondermijnd door valse stukken aan te leveren. De ernstige individuele fraudes worden ook strafrechtelijk aangepakt. Tevens is er extra aandacht voor faillierende kinderopvanginstellingen en gastouderbureaus. Dit gebeurt in overleg met de centrale intake faillissementsfraude.

De komende periode zal een week van de bestrijding van fraude met toeslagen worden georganiseerd. Daarbij zal worden gefocust op het feit dat het bewust onterecht aanvragen van toeslagen een strafbaar feit is. Hierdoor wordt de samenleving benadeeld en de onderlinge solidariteit ondermijnd.

3.2.4. Belastingdienst/Douane

Een belangrijke ontwikkeling is de instelling van het AFCOS-team (Anti Fraude en Coördinatie Service). Dit team is samengesteld uit en komt in de plaats van de respectievelijke fraudeonderdelen bij DIC, het Fraudeteam Douane en het FTA/CPA en heeft tevens een directe link met de werkzaamheden van OLAF op het gebied van de eigen middelen. De douane zal derhalve met ingang van 2016, gelet op de prioritering in de Europese Unie alsmede de nationale en Europese financiële belangen, nog nadrukkelijker aandacht schenken aan EU gerelateerde zaken, zoals de controle op de heffingen bij invoer. Dat ziet met name op de aangegeven waarde en oorsprong en op antidumpingheffingen. Bij deze is niet alleen nadrukkelijk aandacht voor de facilitator als o.a. de douane-expediteur, onder meer in zijn hoedanigheid van direct vertegenwoordiger, maar ook voor de vertegenwoordigde die opzettelijk misbruik maakt van die douane-expediteur.

Tevens zal de douane investeren in de controle op de internethandel van accijnsgoederen, waaronder ook de handel via het zogenoemde darkweb.

Om het effect in de bestrijding van de accijnsfraude te verbeteren ligt de strafrechtelijke focus de komende tijd op de fraude in georganiseerd verband. Daarbij tevens aandacht voor afpakken en internationale verbanden. In dit verband wordt gewezen op het project "Smoke Screen Project" dat bij de FIOD eind 2015 van start is gegaan en is gericht op het stoppen van productie en handel van illegale tabaksproducten (sigaretten). Het doel is om de criminele organisaties die zich hiermee bezighouden (strafrechtelijk en financieel) te treffen. Tevens sluit het project aan bij de ontwikkelingen van Empact³.

De FIOD en Douane onderzoeken de komende tijd hoe veranderende werkprocessen en themakeuze op elkaar aansluiten en wat dat betekent voor de samenwerking Douane, FIOD en OM.

3.2.5. DNB en AFM

De FIOD en het OM zijn belast met de opsporing en vervolging op het gebied van diverse wettelijke regelingen die betrekking hebben op de integriteit van het financiële stelsel. Daarbij zijn de toezichthouders De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) belangrijke partners. DNB is belast met het prudentieel toezicht en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) met het gedragstoezicht. Het prudentieel toezicht richt zich op de financiële soliditeit van financiële ondernemingen en draagt bij aan de stabiliteit van de financiële sector. Het door de AFM uitgeoefende gedragstoezicht richt zich op ordelijke en transparante marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten van financiële ondernemingen. Nadere concretisering van de onderwerpen en thema's waarop het strafrecht wordt ingezet, vindt gemeenschappelijk plaats.

3.2.6. Nationale Zorgautoriteit

De FIOD participeert in de Taskforce Integriteit Zorg (TIZ) en is aangesloten bij het signalenoverleg waaraan de Inspectie SZW ook deelneemt. In 2016 wordt er samen met ketenpartners een strategie vastgesteld om verdieping aan te brengen in de onderlinge samenwerking publiek-privaat; "integraal toezicht- en handhaving in de zorg 3.0". In deze strategie is in het licht van het verbeteren en versterken van de onderlinge samenwerking het onderwerp informatiedeling en gebruik van beschikbare datasets een belangrijk aandachtspunt. Het onderwerp van data en analytics staat separaat ook op de beleidsagenda 2016 van het TIZ. Ook op het terrein van de zorg zijn er signalen over corruptie. Een en ander zal worden beoordeeld in het licht van de intensivering van de aanpak van corruptie.

De samenwerking met de NZa wordt gaandeweg op andere wijze vormgegeven. Er is voor 2016 een aantal periodieke overleggen gepland, onderling detacheren van medewerkers wordt overwogen en er wordt geïnvesteerd in een bredere kennisdeling, informatie-uitwisseling en begrip van elkaars werkprocessen.

³ Empact: European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats

3.2.7. Autoriteit Consument en Markt

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) houdt toezicht op: de mededinging (prijzafspraken, fusies e.d.), een aantal specifieke sectoren (telecom, vervoer, post en energie) en de rechten van consumenten. Afgezien van de bestuurlijke bevoegdheden van de ACM kan soms de inzet van het strafrecht de effectiviteit van de handhaving in het algemeen vergroten. In april 2015 is een daartoe samenwerkingsprotocol tot stand gekomen tussen de ACM, het Openbaar Ministerie en Belastingdienst/FIOD. Deze samenwerking heeft als doel om effectiever en efficiënter toezicht te houden, te handhaven en om spontane naleving van de wettelijke regels door ondernemingen en personen te bevorderen, op de terreinen waarop deelnemende partijen een taak hebben. Nadere concretisering van de onderwerpen en thema's waarop het strafrecht wordt ingezet, vindt gemeenschappelijk plaats.

Hoofdstuk 4: Prioritaire thema's en capaciteit

4.1. Thema's

Ketenpartners trekken gezamenlijk op in de aanpak van bepaalde onderwerpen en thema's en geven daaraan ook prioriteit. Onderstaand enkele van de prioritaire thema's.

4.1.1. Witwassen

Witwassen is een prioritair aandachtsgebied. Bij witwassen komen dadergroepen als malafide dienstverleners, beroepsfraudeurs en de georganiseerde criminaliteit samen. Witwassen draagt er aan bij dat criminaliteit in stand blijft, criminelen een economische machtsbasis opbouwen, er oneerlijke concurrentie optreedt en legitieme branches worden gecorrumpeerd.

In de afgelopen jaren is de bestrijding van witwassen flink geïntensiveerd. De eerste business case (2013) heeft geleid tot uitbreiding van het aantal specialistische witwasteams bij de FIOD en de oprichting van het AMLC⁴. Het AMLC ontwikkelt zich tot multidisciplinair knooppunt voor de witwasbestrijding. Een forum waarin de omgevingsgerichte aanpak een basisprincipe is. De komende jaren zal door het combineren van ervaringen in witwasonderzoeken en andere vormen van 'data en analytics' de witwasbestrijding een boost krijgen.

Een tweede business case is recentelijk goedgekeurd (op termijn 20 mln voor FIOD en OM, met een resultaatsverplichting van 80 mln p.j.) en heeft naast verdere intensivering van de witwasbestrijding corruptiebestrijding als onderwerp.

4.1.2 Faillissementsfraude

Faillissementsfraude vormt een serieuze bedreiging voor de integriteit van het bedrijfsleven en leidt tot ernstige economische schade. Het is een thema waar verschillende instanties waaronder het OM, de Belastingdienst, de FIOD, de politie, curatoren en rechters-commissarissen initiatieven ontwikkelen om tot een versterkte integrale aanpak te komen. Het is belangrijk dat kracht en expertise uit verschillende disciplines gebundeld wordt om een maximaal effect te bereiken.

Doorontwikkeling van het centraal meldpunt faillissementsfraude staat centraal om de professionaliteit en informatiepositie van het meldpunt te verhogen. Om faillissementsfraude breed

⁴ Anti Money Laundering Centre

te bestrijden ligt voor het meldpunt en de coördinatiegroep faillissementsfraude in 2016 e.v. de focus op het meer betrekken van Belastingen bij de bestrijding van faillissementsfraude. Samenwerking met Belastingen, afdeling LTO/EHI, afdeling risicosignalen veelplegers en de afdeling invordering staan hierdoor de komende jaren centraal. Tevens wordt gebruik gemaakt van de kennis en kunde van iCOV.

Het initiëren van nieuwe en continuering van reeds lopende fraudesprekuren voor curatoren waarbij alle private en publieke partijen vertegenwoordigd zijn, heeft ook in 2016 e.v. hoge prioriteit voor het meldpunt.

In 2016 zal de expertise in de centrale intake faillissementsfraude verder vergroot worden door de opname van de afdeling invordering van de Belastingdienst in de centrale intake. Naast expertise zal hierdoor ook onverminderd aandacht geschonken worden aan het aspect “afpakken” bij faillissementsfraude.

In 2016 zal het meldpunt en de coördinatiegroep faillissementsfraude wederom een bijdrage leveren aan de bestrijding van veelplegers faillissementsfraude door het opwerken van een aantal van deze veelplegers die tijdens de “week van de veelplegers” in opsporing zullen worden genomen.

4.1.3. Systeemfraude: IH/VT fraude

IH/VT fraude kent een centrale intake. Door relatief veel IH/VT zaken te doen wordt beoogd een brede maatschappelijke consensus te bereiken dat een onjuiste aangifte onaanvaardbaar en frauduleus is.

Naast de aanpak van relevante signalen zal in 2016 voor de 3e keer 'de week van de IH/VT fraude' worden georganiseerd om gericht en integraal strafbare gedragingen aan te pakken.

4.1.4. Precursoren

Precursoren zijn chemicaliën die worden gebruikt bij de productie van drugs. Deze stoffen zijn onderworpen aan een omvangrijk en streng controleregime waarin de Douane een belangrijke rol heeft. De FIOD is verantwoordelijk voor de opsporing en werkt daarbij intensief samen met het OM en verschillende onderdelen van de Nationale Politie. Criminele groeperingen worden steeds inventiever in de ontwikkeling van nieuwe stoffen en ontwijken daarmee de controleregimes. Deze ontwikkeling vergt thans en de komende jaren nationaal en internationaal extra inspanningen op het gebied van wetgeving, opsporing en vervolging. Het onderwerp precursoren is eveneens een belangrijk onderdeel van de aanpak van de ondermijning in Zuid Nederland. De FIOD levert daaraan een substantiële bijdrage.

4.1.5. Corruptiebestrijding

Corruptiebestrijding is een onderwerp dat zowel nationaal als internationaal grote belangstelling kent. De FIOD is verantwoordelijk voor de opsporing in gevallen van niet-ambtelijke corruptie. Aan OM-zijde ligt het gezag voor deze zaken bij het FP. In veel van de zaken van de FIOD en het OM gaan fraude en corruptie hand in hand. Corruptie doet zich in vrijwel alle sectoren voor. De eerdergenoemde business case biedt mogelijkheden om de inspanningen op dit terrein op te voeren. Ook enkele toezichthouders (bijv. DNB, AFM en NZA) hebben corruptie hoog op de agenda staan en dat biedt kansen voor samenwerking.

Handhavingsarrangement OM/BD 2016 – 2019

Met opmerkingen is overbodig en past niet in context.
Er zullen wel meer bronnen en analyses worden gebruikt.

4.1.6. Cyberfraude

Criminaliteit digitaliseert, zo ook in het fraudedomein. Cybercriminaliteit heeft een grote maatschappelijke impact en werkt sterk ontwrichtend. In recente jaren hebben de FIOD en het OM diverse zaken gedaan waarin sprake was van een sterk cyberelement, zoals in de diverse bitcoinzaken. Het is van belang om effectief het hoofd te kunnen bieden aan dit soort vormen van criminaliteit. Gelet hierop bouwen zowel de FIOD als het OM bestaande kennis en kunde op het gebied van cyber verder uit en wordt aangehaakt bij relevante ontwikkelingen en samenwerkingsverbanden op het cyberdomein.

4.1.7. Terrorismefinanciering

De FIOD en het OM leveren vanuit hun specifieke financiële deskundigheid een bijdrage aan de bestrijding van terrorisme, met name de financiële stromen die met terroristische activiteiten samenhangen. Hiertoe werken de FIOD en het OM samen met andere diensten, zoals de inlichtingendiensten, de FIU en de NR. Belangrijke samenwerkingsverbanden zijn de CT Infobox en het FEC. Het OM heeft een landelijke Officier van Justitie Terrorismefinanciering aangesteld.

4.1.8. Financiële fraude publieke sector

In de komende periode zal de aandacht voor fraude met uitgaande financiële stromen op het publieke terrein worden gecontinueerd. Fraudes met deze geldstromen, zoals bijvoorbeeld subsidiefraude, fraudes in het onderwijsveld en fraude met aanbestedingen zullen blijvend worden aangepakt. Alle BOD'en waaronder ook de FIOD hebben hierin een belangrijke taak.

4.2. Capaciteit

In 2016 zijn voor alle opsporingsactiviteiten 1.050.000 opsporingsuren ter beschikking. Dat aantal zal met ingang van 2017 oplopen in verband met de activiteiten in het kader van de business case. De onderverdeling van de huidige uren (in procentuele bandbreedtes) naar toezichthouders en specifieke thema's ziet er als volgt uit:

Toeziethouders / anmelders	Streefwaar de 2015	Streefwaar de 2016	
Verdeling capaciteit 2015		Verdeling capaciteit 2016	
• Aandeel opsporingsuren Belastingdienst	50 – 60%	• Aandeel opsporingsuren Belastingdienst*	50 – 60%
◦ Waarvan Belastingen	55 – 75%	◦ Waarvan Belastingen	55 – 75%
◦ Waarvan BD/Douane	25 – 35%	◦ Waarvan BD/Douane	25 – 35%
◦ Waarvan BD/Toeslagen	5 – 8%	◦ Waarvan BD/Toeslagen	5 – 8%
• Aandeel opsp.uren externe Toezichthouders (AFM, DNB en Nza)	7 – 10%	• Aandeel opsp.uren externe Toezichthouders (AFM, DNB en Nza)	6 – 9%
• Aandeel opsp. uren overige anmelders (overige departementen, curatoren, merkeigenaren etc.)	18 – 28%	• Aandeel opsp. uren overige anmelders (overige departementen, curatoren, merkeigenaren etc.)*	28 – 38%
• Aandeel opsp. uren internationale samenwerking / wederzijdse bijstand	2 – 5%	• Aandeel opsp. uren internationale samenwerking / wederzijdse bijstand	2 – 5%
• Nazorg	1 – 3%	• Nazorg	1 – 3%

Handhavingsarrangement OM/BD 2016 – 2019

Waarvan specifieke thema's • Omgevingsgerichte zaken • Opsporingsuren Witwassen t.o.v. de totale capaciteit • Opsporingsuren Faillissementsfraude t.o.v. de totale capaciteit • IH/VT • Opsporingsuren Precursoren t.o.v. de totale capaciteit • SIS zaken	≥ 20% 20 - 28% 8 - 12% 2 - 3% 2 - 3% Er is ruimte voor 10% van de opsporingscapaciteit	Waarvan specifieke thema's • Omgevingsgerichte zaken ** • Opsporingsuren Witwassen t.o.v. de totale capaciteit* • Corruptie in het bedrijfsleven* • Opsporingsuren Faillissementsfraude t.o.v. de totale capaciteit • IH/VT • Opsporingsuren Precursoren t.o.v. de totale capaciteit • SIS zaken	≥ 30% 22 - 30% 2 - 3% 8 - 12% 2 - 3% 2 - 3% Er is ruimte voor 10% van de opsporingscapaciteit
--	--	---	--

* Capaciteit voor deze toezichthouders en thema's is aangepast n.a.v. de goedkeuring van BC2 en o.b.v. realisatie eerdere jaren.

** Voor omgevingsgerichte zaken is het streven om de komende jaren te groeien naar uiteindelijk 50%

Bovenstaande capaciteitsinzet zal in 2016 naar verwachting leiden tot de volgende producten:

- 500 – 650 processen-verbaal met een evenwichtige spreiding over de verschillende toezichthouders c.q. handhavingsgebieden, hetgeen voor het OM leidt tot het inschrijven van 1000 – 1250 verdachten
- 150 – 250 PV's inzake rechtshulpverzoeken van buitenlandse opsporingsdiensten

Op basis van ervaringscijfers is circa 70% van de PV's (waarvan 5% stopzettings-PV's) bestemd voor het FP, 2% voor het LP en 28% voor de arrondissementsparketten. In lijn met 2.1.1., eerste streepje, uit dit arrangement zal periodiek wederzijds inzicht worden gegeven in deze cijfers.

Op zaaksniveau leiden tenminste 80% van alle bij het OM ingediende maatwerk-eindprocessen-verbaal (vastgelegd in ZOZ) tot een definitieve onherroepelijke rechterlijke uitspraak of transactie ten aanzien van één of meer verdachten ("een maximum sepotpercentage van 20").

Ondertekening

Aldus overeengekomen te Den Haag op ~~15~~ ~~maart~~ ~~15~~ april 2016

Namens de Belastingdienst,

 Belastingdienst

Namens het College van Procureurs-generaal,

Handhavingsarrangement OM/BD 2016 – 2019

Handhavingsarrangement OM/BD 2016–2019

